

בגין, אחרי שנדחה ע"י הקיצוניים זבולון המר, מנהיג המתנחלים משה שמיד, מנהיג א"י השלמה

המתין, המתין והתלבט. אחרי שפתח לעצמו את האופציה, נכנס לכוננות. בזה אחר זה הוזמנו אליו הע"י תוגאים, שהיו נושאי-כיליו בעבר. כל אחד זכה ב"שיחת רקע". בזה אחר זה צצו בעיתונות כפיטריות כתבות על כונותיו של דיין, שהחזירוהו לתודעת הציבור כגורם פוליטי.

אותה שעה יצאה הוראה מחייב את שד דיין לשימרון פרס: למנוע את השימוש בצה"ל נגד המתנחלים.

ההתנהגות המזוהה של שר הביטחון הרשמי, ושל צה"ל, מול התגרות הגלוייה של הפולשים, אינה מובנת בלי ידיעת פרט חיוני זה: משה דיין הוא עדיין שר הביטחון האמיתי של ישראל. יש לו עדיין שליטה גמורה על שימרון פרס. פרס אינו יכול לפעול בניגוד לרצונו המפורש של דיין, מחשש פן יצווה דיין על ח"כי רפ"י להצביע נגד הממשלה, ובכך להפילה.

לכן נכנס פרס למשא ומתן המביש עם נציגי הפולשים, הציע להם התנחלות במי קומות אחרים בגדה, ועשה את הכל כדי למנוע עימות למען קיום החוק. הוא פעל על פי הוראתו המפורשת של דיין.

זוהי גם המשמעות של קריאתו הנואשת בישיבת הממשלה, מול טענות הזעם של (המשך בעמוד 16)

עם ירדן — היתה והתגרות ברורה. כל הסדר עם ירדן ימנע התנחלות נוספת, ויביא לחיסול ההתנחלויות הקיימות. כאשר גמר דיין את נאוומו, הבינו בעלי האוון החדה בכנסת את משמעות הדברים: דיין עשוי לקבל תחת כנפיו את ההתנחלות הצפויה בשמרון, והוא יכול להשתמש בה להפלת ממשלת רבין מיד. היו שהאמינו כי אכן יעשה זאת. עד כה שררה הערכה כי דיין ממתין, לפי שעה, עד אחרי גמר עבודתה של ועדת-אגרנט. אך הערכה זו השתנתה השבוע. אחרי כל מה שעשתה, אין עוד סמכות מוסרית רצינית לזעזעה זו. מסקנותיה, לכאן או לכאן, שוב אינן יכולות להשפיע על מהלך המאורעות הפוליטיים. דיין אינו צריך עוד לדאוג — אפילו היה לו חשש כלשהו שמה הוועדה תפסוק נגדו. זה חדל להיות חשוב.

כך נפתחה בפני דיין האפשרות לפעול מיד. השאלה היתה: האם הוא מוכן?

פרס:

הוראה מדיין

מי שציפה להתפתחות דרמטית מצידו, התאכזב. דיין נהג כמינהגו מאז: הוא

אריק שרון הלך בראש יחד עם גאולה כהן, כמו בפעם הקודמת, אך נעלם גם הוא איכשהו בדרך. כאשר פתחו בני קיבוצי הדרום ב"חזית השניה", נגדו ופל"ש שו לחוות-המיליונים שלו, הוא מיהר דרוך מה ונטש למעשה את הקרב בצפון. כך נמנע הפעם מעימות עם חבריו הליברליים, שחשדו בו שהוא ניצח על התיכונן הצבאי של הפלישה.

יגאל הורביץ רץ עם בגין, וגם הופיע עימו, בשם הפולשים, אצל שימרון פרס. אולם הוא פזל לעבר משה דיין, התפשר עם שימרון פרס, ודאג שלא להתרחק יותר על המידה מחבריו-לשעבר ב"רפ"י. גם הוא הקפיד להזהיר מפני עימות עם צה"ל.

כל אלה גיגלדו בליבם ללא הרף את השאלה האחת, שריחפה על המיבצע בודו: היכן, לעזאזל, ע"י מד משה דיין?

דין נכגש

עם חוסיין

כאשר שמע דיין לראשונה, בסודי סודות, על המיבצע העומד להתבצע, מיהר לפתוח לעצמו את האופציה להתיי

צב בראשו. הוא עשה זאת בצורה הדרמטית ביותר. בכנסת הגיש נושא-כיליו הנאמן, מרדכי בר-פורת, הצעה לסדר-היום בעניין הפלסט' טייני. לפתע השתלט דיין על ההצעה, והוריע שהוא ינמק אותה.

אולם הוא לא דיבר כימעט על העניין הפלסטיני. עיקר נאומו היה קריאה נלהבת להתנחלות בכל רחבי השטחים המוחזקים. הוא הציג תוכנית שהיתה בבחינת בדיחה: שלום עם חוסיין, שבו תינתן לישראל הזכות להתנהל בגדה. פירוש ההצעה למעשה: קיום ריבונות ישראלית בגדה, תוך מתן זכויות של מינהל אורחי על הערבים בה למלך השכן. מאחר שדיין נפגש השנה בעצמו עם המלך חוסיין, ברור לו שלא חוסיין ולא כל ערבי אחר בעולם מוכן לקבל הצעה משונה זו.

אך זה לא היה חשוב לדיין. חשוב היה לו, באותו רגע, לקבוע עובדה פוליטית חדשה:

עדידי קריאתו להתנחלות בכל השטחים, הציג את עצמו כמנהיג כל המנהיג הדוגל בכך — הליכוד, המפלגות הדתיות וחטיבות רפ"י.

למחנה זה יש רוב בכנסת. תוך קביעת עובדה זו, גם קבע דיין את הסיסמה האפשרית להפי

לת ממשלת-רבין ודהקמת קואליציה ימנית: זכות ההתנחלות. מאחר שממשלת רבין החליטה רק כמה ימים לפני כן לפתוח במשא ומתן לשלום

משך אליו את תשומת-הלב. על מסך הטל-וויזיה נראה כמי שמתהלך בין הפולשים כמנהיג בעדתו.

אולם במקום עצמו, זה נראה אחרת. הפולשים קיבלו את פניו בסבר פנים יפות רק כל עוד היה קיצוני כמוהם. ברגע שהציע פשרות — נהרס מעמדו.

חלק מן הפולשים חשדו בו שהוא רוצה לרכב עליהם ולנצל אותם, כדי להפיק מהם הון פוליטי. לא היה להם שום חשק להיות מנוצלים על-ידו, או על-ידי חבריו. בגין עצמו נכנס להרפתקה תוך חששות כבדים מאד. היה ברור לו כי מיבצע זה — ובעיקר סכנת העימות האלים עם צה"ל — יעורר חשש בקרב הימין המתון, ויגביר את הכוחות המאיימים לפוצץ את הליכוד.

הליכוד:

חשבונות פרטיים

חששות אלה הוכיחו את עצמם כנכור גים חיש מהר. בתוך הליכוד ישנה קבוצה קטנה אך חשובה המבקשת לפרק, כדי שהליברלים ובעלי-בריתם יוכלו להצי

טרף לקואליציה עם מיסלגת-העבודה. קבוצה זו כוללת את ראשי עיריות תל-אביב ורמת-גן, וח"כים כמו שניאור זלמן אברמוב ובנימין הלוי. הם נעזרים באמנון רובינשטיין, ראש קבוצת הפרופסורים ש-

הקימה את "תנועת שינוי", ובעיתון הארץ. גם ל"ע תנועת שולמית אלוני פוזלים לעברם, מתוך תיקווה להקים גוש ימני מתון גדול, שיוכל להיות שותף בקואליציה ובחלוקת השילטון.

בשביל כל אלה, היתה הפלישה לסבסטיה מתנה מן השמיים. המיבצע העמיד את בגין וחבריו ככת קיצונית חסרת-תקנה. המוכנה לחולל הפיכה במדינה ולהפר את החוק. הוא העלה מחדש תמונות מימי אלטלינה, ההפגנות נגד הכנסת על רקע פרשת השילומים, ותהלוכות-האופנועים. אפילו המנהיגות הליברלית הרשמית, השר מרת על בריתה עם בגין, התרגזה ו"גד-המה" מפני שלא נמסר לה מראש על המיבצע.

כל זה היה ברור לבגין מראש — והקטין את שימחתו על המיבצע הגדול השיחודר ארץ-ישראל.

הדבר השפיע גם על שאר מנהיגי הליכוד. כל אחד מהם עשה את חשבונו הפרטי והתנהג על פיו:

שמזואל תמיר רץ תחילה קדי-מה כדי לתפוס את הכותרת יחד עם בגין, אך משנתברר לו שהוא עלול להצטייר

באור קיצוני מדי, ולאבד את הקשר עם הליברלים, נתקף התקפה בלתי-רגילה של צניעות. הוא "הוריד את הפרופיל", השי-תק, כימעט ולא נראה בשטה, ובסוף אף קרא להימנע מעימות עם צה"ל.

גאולה כהן בסבסטיה, ליד שלם, ברזנים הבאים